

Ledelse i akuttmottak

I lys av ny nasjonal faglig retningslinje for somatiske akuttmottak

Lars Erik Laugsand, MD/ PhD

Assisterende klinikk sjef

Akuten – Klinikk for akutt og mottaksmedisin

St. Olavs hospital

24.04.23

Formål: Formålet med presentasjonen er å reflektere over hvordan ledelse i akuttmottakene bør utøves i årene som kommer i lys av ny nasjonal faglig retningslinje for somatiske akuttmottak og de fremtidige utfordringer vi står ovenfor

Agenda:

- 1 Introduksjon
- 2 Nasjonal faglig retningslinje
- 3 Utfordringer
- 4 Løsninger
- 5 Ledelsesverktøy
- 6 Oppsummering

Somatiske akuttmottak

 Nasjonal faglig retningslinje

[Hva er nasjonal faglig retningslinje? →](#)

- 1. Innleggelse av pasienter i akuttmottak
- 2. Prioritering av pasienter
- 3. Mottak av teampasienter
- 4. Diagnostikk, overvåkning og behandling
- 5. Samarbeid med andre sykehusavdelinger
- 6. Sporsikring og skadedokumentasjon
- 7. Muntlig kommunikasjon
- 8. Tverrfaglig samarbeid
- 9. Aktivitet og drift
- 10. Kritisk fullt akuttmottak
- 11. Overføring av pasienter fra akuttmottak
- 12. Observasjonsposter
- 13. Pasientmedvirkning
- 14. Kompetanse

Søk i nasjonal faglig retningslinje

1. Innleggelse av pasienter i akuttmottak

Akuttmottakene bør samarbeide systematisk med de instansene som henviser pasienter dit

2. Prioritering av pasienter

Akuttmottakene skal ha prosedyrer for prioritering av pasienter

3. Mottak av teampasienter

Dr. Anders Martinsen

Dr. Benedicte Severinsen

Somatiske akuttmottak

Somatiske akuttmottak

1. Innleggelse av pasienter i akuttmottak
2. Prioritering av pasienter
3. Mottak av teampasienter
4. Diagnostikk, overvåkning og behandling
5. Samarbeid med andre sykehusavdelinger
6. Sporsikring og skadedokumentasjon
7. Muntlig kommunikasjon
8. Tverrfaglig samarbeid
9. Aktivitet og drift
10. Kritisk fullt akuttmottak
11. Overføring av pasienter fra akuttmottak
12. Observasjonsposter
13. Pasientmedvirkning
14. Kompetanse
15. Opplæring, videreutdanning og etterutdanning

16. Ledelse

 [Søk i nasjonal faglig retningslinje](#)

16. Ledelse

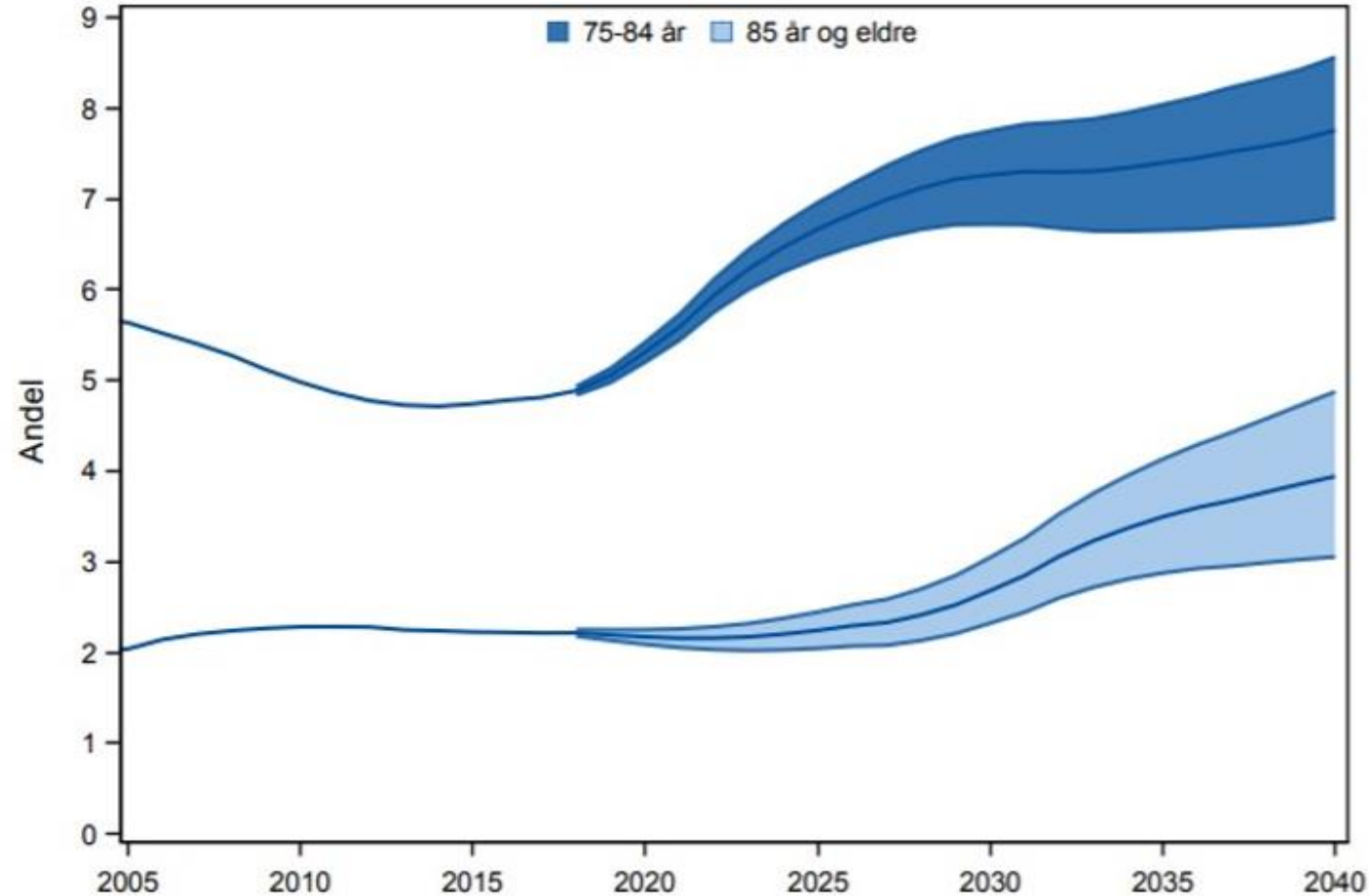
- > **Akuttmottakene skal ha én ansvarlig leder med overordnet og helhetlig ansvar**

Mottakene skal organiseres som en egen avdeling med fast ansatt personell hvor lederen har det overordnede ansvaret for å ha rutiner og systemer på plass- sørge for forsvarlig drift og at de ansatte kan yte forsvarlig helsehjelp

Problem: Mangel av overordnet ledelse med myndighet til å organisere arbeidet på tvers av spesialavdelinger

Universell utfordring 1- eldrebølgen

Fra i dag og frem mot 2060

➤ **> 67 år: x 2** (0,6-→ 1,2 mill)

➤ **> 80 år: x 3**

Pasienttilstrømning Akutten St. Olavs hospital: Større etterspørsel og krav til Ø-hjelp har medført at det i 2022 var 32 000 pasienter innom Akutten, noe som tilsvarer en formidabel vekst på 67 % siden 2012

67 %

i pasientvekst siden
2012

32.103

pasienter totalt
hos Akutten i
2022

CROWDING utfordrer pasientsikkerheten

Emergency Dept @2am

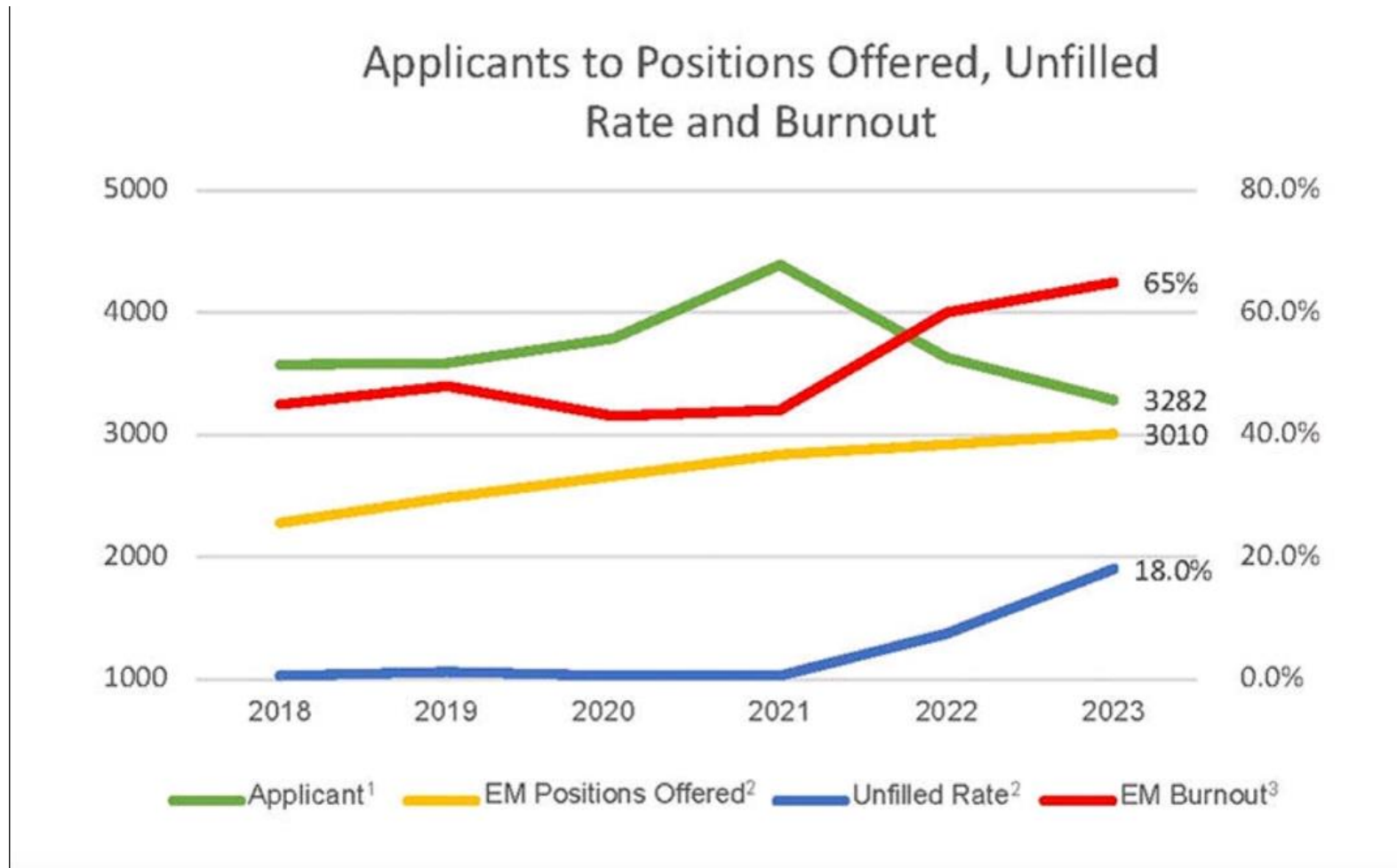
Universell utfordring 2- pasienttilstrømningen

**Crowding
Boarding**

**Truer AM personnets autonomi og
vanskeliggjør god
pasientbehandling**

Universell utfordring 3- Burnout

American College of Emergency care physicians 2023- LinkedIn

FREMTIDENS UTFORDRING: Hva er de viktigste utviklingstrekkene?

Viktige momenter:

- 1 Økende pasienttilstrømning
- 2 Eldrebølgen
- 3 Skrøpelige multimorbide pasienter
- 4 Økt pasientfokus
- 5 Færre personell per pasient
- 6 Burnout

Klinisk ledelse og styring av ressursbruk = akuttleger

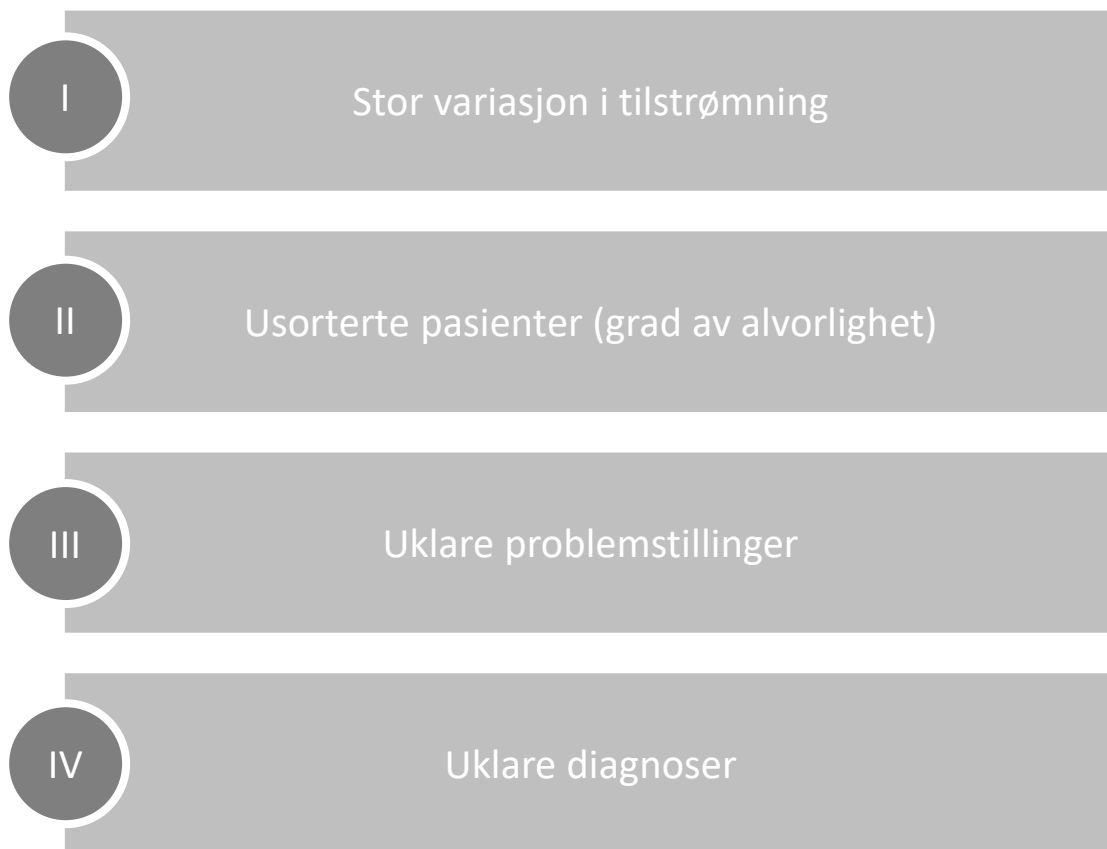
Filharmoniske orkesteret i Wien: Nyttårskonserten

Nasjonal faglig retningslinje:

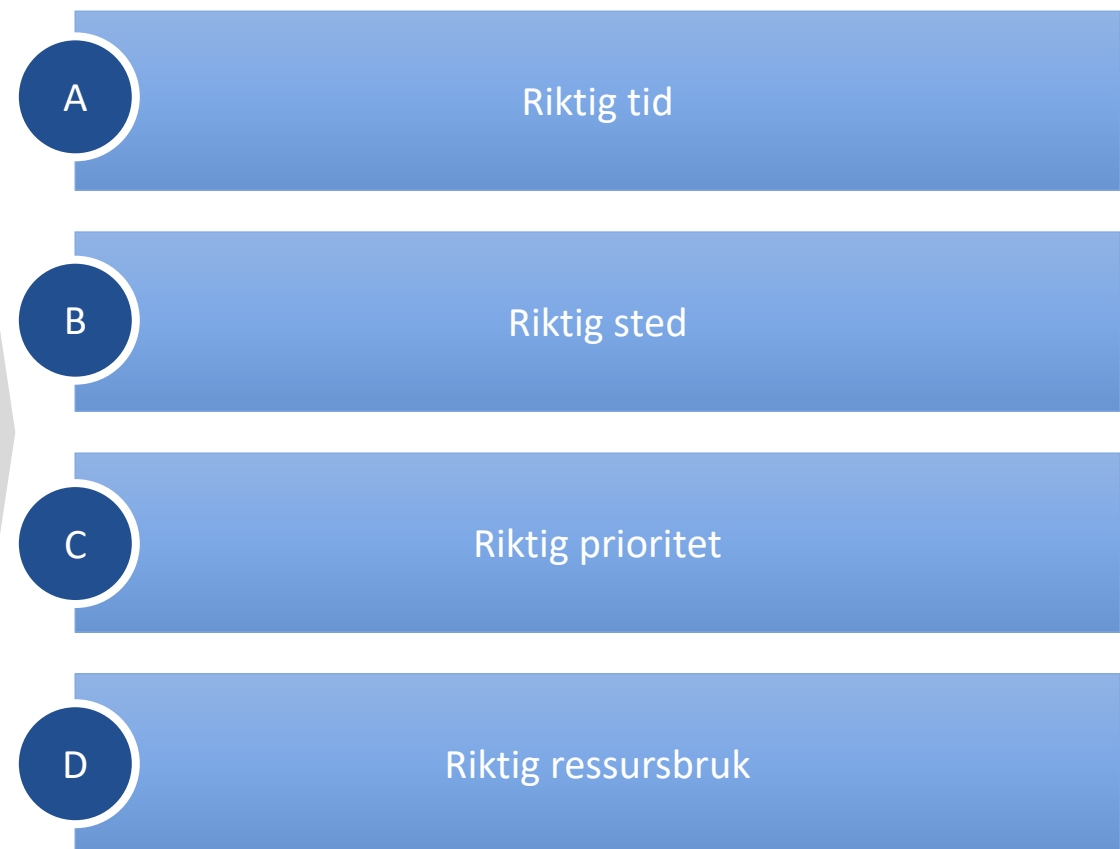
- Behov for kontinuerlig klinisk ledelse
- Medisinsk faglige ansvaret for utredning/ behandling av pasienter
- Særskilt ansvar for driften av avdelingen, inkl. prioritering og logistikk
- Ansvarlig overlege på vakt til enhver tid som samarbeider med andre relevante leger fra samarbeidende avdelinger
- Ansvar for at pasienter behandles på rett sted til rett tid

Akuttlegefunksjon: Akuttpasienter kommer usortert fra 1.linjetjenesten, og akuttlegefunksjonen innebærer å sørge for at pasienten får behandling til riktig tid og sted med riktig prioritet og ressursbruk

Generelle pasientutfordringer i et akuttmottak:

Akuttlegefunksjon: Sortere pasienter på riktig hylle

Kompetanse i front- Akuttleger på St. Olavs hospital

AMM på St. Olavs hospital

- Fokus på ledelse av akuttmottak og optimalisering av pasientlogistikk
- Vurdere alle pasienter uavhengig av fagtilhørighet
- Opprettholder stabil ABCDE
- Tilser alle pasienter raskt og tilordner riktig forløp for pasienten
- Innhenter adekvat spesialistkompetanse ved behov
- Fokus på orienterende ultralyddiagnostikk

- 10 overleger (hvorav 6 spesialister i AMM), 7 LIS2/3, 4 LIS1, ALIS
- Tilstedeværelse 08- 22 hverdager, 10- 18 på helg/ helligdager

Kompetanse i front med erfarne leger bidrar til færre feil og avvik

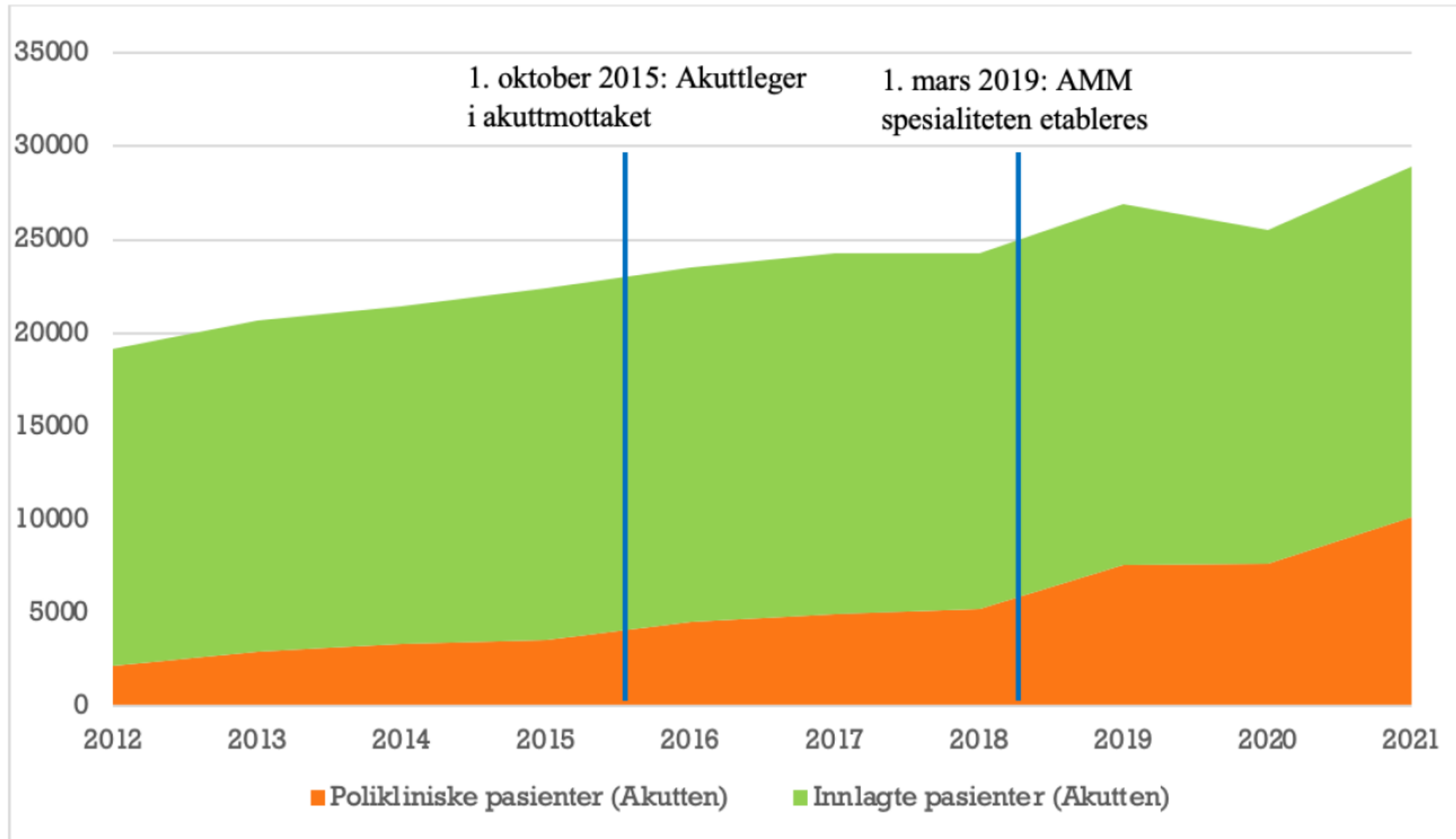
- Trening i rask og effektiv diagnostisering
- Supervisjon av uerfarne leger

God samhandling i akuttmedisinsk kjede

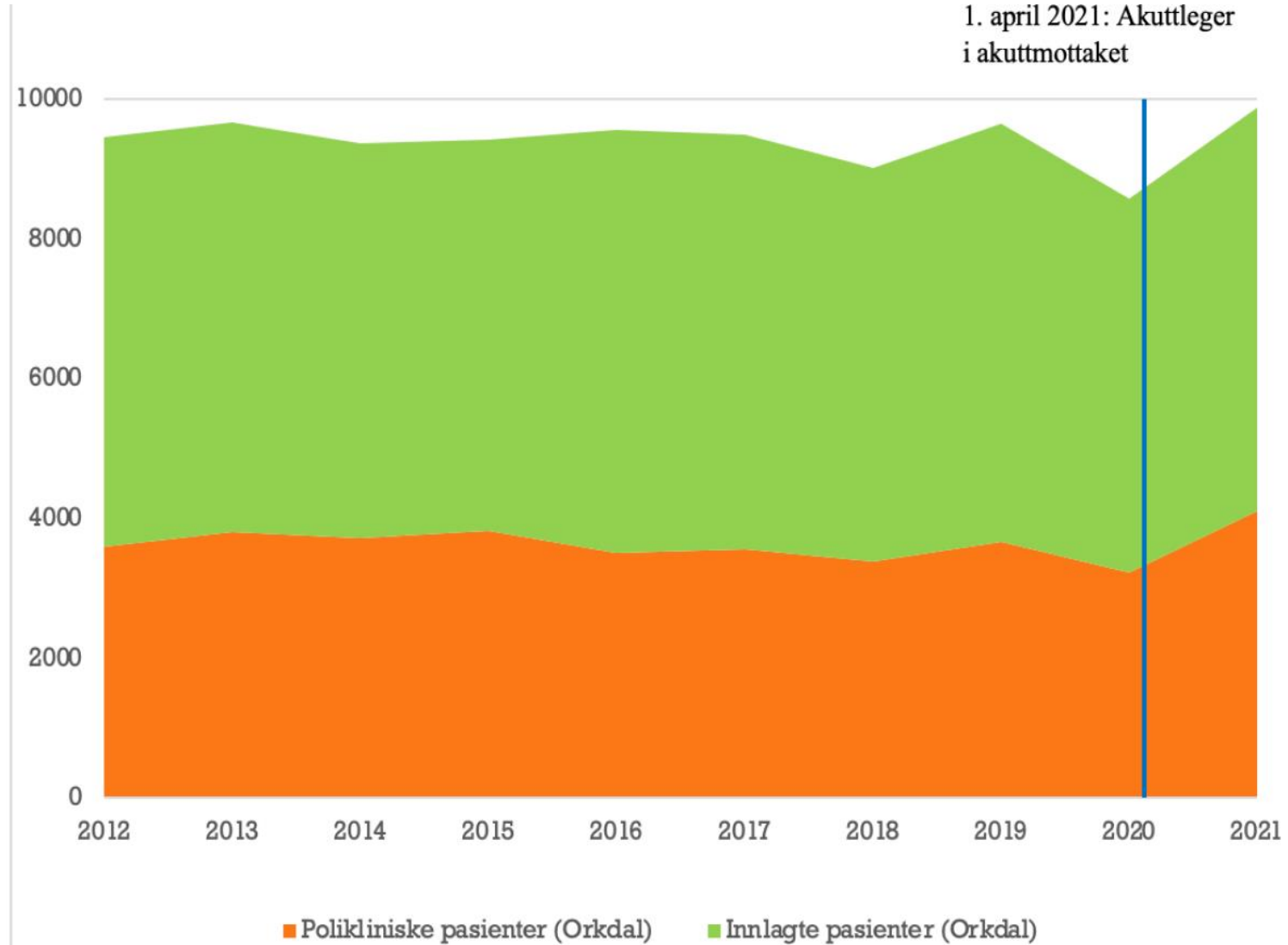
- *Samhandlingstelefonen*
- Ambulanse- akuttmottak
- Fastlege/ legevakt- akuttmottak

Hva er effektene av akuttlege på et stort sykehus?

Hva er effektene av akuttlege på et lite sykehus?

AMM døgnet rundt på Bærum

Akuttmottak den beste læringsarena for de ferskeste legene...

...men også for sykepleiere, HFA, ambulanse, paramedic

Tverrfaglig teamarbeid: kompetanse i front

For å lykkes med fremtidens utfordringer er vi avhengig av tverrfaglig teamarbeid i mye større grad (også i samarbeidet mellom somatikk og psykiatri/ rus)

-> **Kompleksitet krever tverrfaglighet på tvers av profesjoner og fag**

«I have a dream»- Lindkøping modellen

- 15 min microteach- team akuttlege/ sykepleier/ HFA- felles lunsj- elektronisk evaluering på slutten av dagen
- Alle leger ansatt som akuttleger i akuttmottak som ledd i spesialisering
- Leanmodell: teambasert, kontinuerlig forbedring og læring og effektivitet

FREMTIDENS UTFORDRING: Hva er løsningene?

Viktige momenter:

- 1 Autonomi til avdeling og personell
- 2 Akuttlege 24/7
- 3 Teambasert og tverrfaglig jobbing
- 4 Fokus på utvikling av AMM faget
- 5 Prioriteringer basert på skrøpelighet
- 6 Innovative løsninger

Kontekst: Arbeidet på Akutten er i henhold til de strategiske prioritetene hos St. Olavs og inngår som et av de tre styringsmålene som helseministeren har kommunisert til sykehusene i Norge

A: Overordnede føringer*

Daværende helseminister Bent Høie uttalte primo 2021 at han forventet at sykehusene i Norge følger tre styringsmål, hvor et av dem sier at sykehusene skal: "reduere unødvendig venting og variasjon i kapasitetsutnyttelsen"

B: Strategisk nivå

St. Olavs hospital har en strategi om kvalitetsforbedring gjennom fremragende akuttbehandling til rett tid og på rett sted samt tilstrebe en rask og effektiv akuttbehandling

C: Taktisk nivå

Akutten jobbet taktisk med dette gjennom:
 (1) Akuttpoliklinikken som alternativ til innleggelse,
 (2) standardiserte pasientforløp,
 (3) samhandling med primærhelsetjenesten, og
 (4) akutt- og mottaksmedisin

Suksessfaktor 1: Forankring hos toppledelse

GRETHE AASVED, ADMINSTRERENDE DIREKTØR, ST. OLAVS HOSPITAL

«INNOVASJON ER EN HELSELEDERS VIKTIGSTE OPPGAVE!»

Suksessfaktor 1: Involvering av ansatte

Workshop innovasjonsprosjektet Autoskår

Suksessfaktor 3: samskaping og bottom-up prosesser på tvers

**ALLE MÅ VÆRE MED I PROSESSEN: ANSATTE, TILLITSVALGTE, VERNOMBUD, ALLMENNLEGER, LEGEVAKT, SAMARBEIDENDE AVDELINGER, BRUKERE, SEKRETÆRER, FARMASØYTER
WORKSHOP, ALLMØTER, SAMARBEIDSMØTER, PROSJEKTER, PILOTER**

WHOEVER TRIES THE MOST STUFF WINS

**TENK STORT OG LANGSIKTIG
IKKE SE BEGRENŚNINGER, MEN MULIGHETER
ERFARINGSUTVEKSLE OG PILOTERE**

Oppsummering: Nasjonal faglig retningslinje for norske akuttmottak setter ny spesialitet i akutt og mottaksmedisin på kartet ved å beskrive viktigheten av å ha en klar og overordnet ledelse hvor AMM er helt sentral med myndighet til å organisere arbeidet på tvers av spesialavdelinger

Stort behov for utøvelse av god endringsledelse med vekt på involvering og samskapende prosesser:

Utfordringer	Burnout blant ansatte	Autonomi	Løsning
	Stor pasienttilstrømning	Akuttlege 24/7	
	Eldrebølgen	Teambasert jobbing	
	Færre personell per pasient	Tverrfaglig tilnærming	
	Stort pasientfokus	Fagutvikling og innovasjon	

AKUTTEN PÅ ST. OLAVS HOSPITAL

EN FREMTIDSRETTET AVDELING

Q&A

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN!

